

Regnskapet 2024

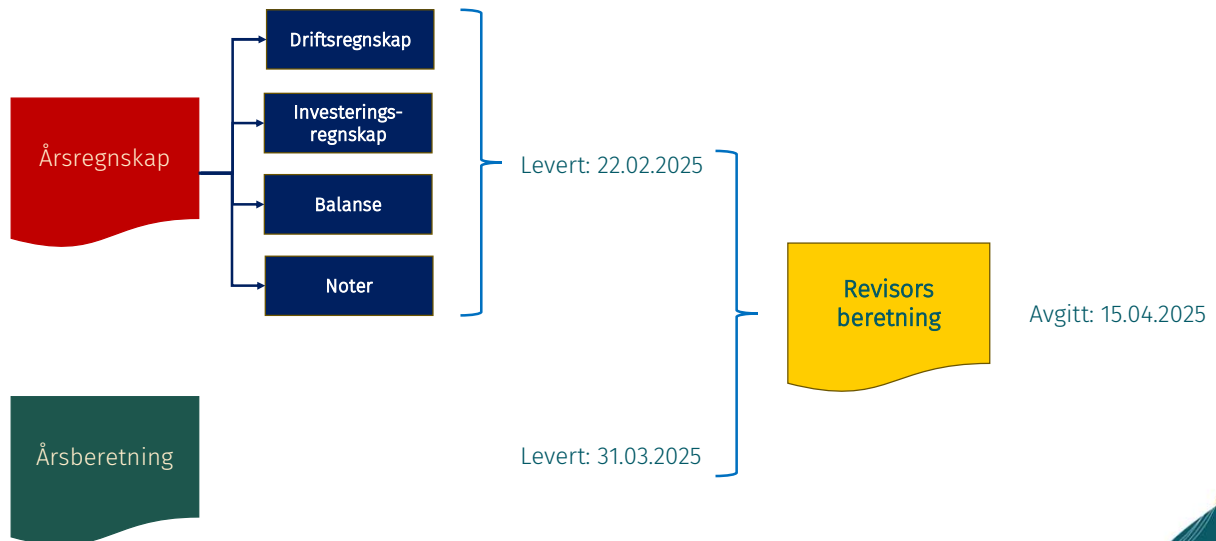

Presentasjon av årsregnskap og årsberetning

1

Årsregnskapet 2024

2

Revisors beretning

Etter vår mening:

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2024, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Andre forhold:

Kommunens økonomiske situasjon har forverret seg igjennom 2024. Året er avsluttet med et betydelig negativt netto driftsresultat på kr 145,4 mill. og et budsjettavvik på kr 129,3 mill. som er et merforbruk. For å kunne avlegge et driftsregnskap i balanse, er det brukt kr 103,2 mill. mer av disposisjonsfond enn vedtatt. Totalt har kommunen i 2024 redusert disposisjonsfondet med kr 151,8 mill, slik at fondet ved utgangen av 2024 er på kr 112,4 mill. Viser til redegjørelse om kommunens økonomiske situasjon som er gitt i årsberetningen.

3

Driftsregnskapet 2024 – hele organisasjonen

(alle tall i 1 000)	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Avvik mot reg. budsjett	Avvik i %
Driftsinntekter	-1 871 308	-1 676 579	-1 677 584	-194 729	11,6 %
Driftsutgifter	1 973 698	1 585 446	1 566 937	388 252	24,5 %
Brutto driftsresultat	102 390	-91 133	-110 646	193 523	-212,4 %
Netto finansposter	147 025	120 183	114 367	26 843	22,3 %
Motpost avskrivinger	-104 045	0	0	-104 045	
Netto driftsresultat	145 370	29 050	3 720	116 321	400,4 %
Disponeringer:					
Overføring til investeringsregnskapet	0	8 218			
Avsetninger til bundne driftsfond	12 529	265			
Bruk av bundne driftsfond	-6 126	-6 884			
Avsetninger til disposisjonsfond	0	17 954			
Bruk av disposisjonsfond	-151 773	-48 602			
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0			
Sum disp./dekning av netto driftsres.	-145 370	-29 050			
Fremført til inndekning i senere år	0	0			

Forslag til disponering av årets netto driftsresultat

4

Driftsregnskapet 2024 – strykninger

(alle tall i 1 000)	Regnskap	Merknader
Netto driftsresultat	145 370	
Avsetning til bundne driftsfond	12 529	Gjennomføres
Bruk av bundne driftsfond	-6 126	Gjennomføres
Netto driftsresultat etter bundne fond	151 773	
Overføringer til investeringsregnskapet	8 218	Iht budsjett
Avsetning til disposisjonsfond	17 954	Iht budsjett
Bruk av disposisjonsfond	-48 602	Iht budsjett
Årets budsjettavvik før strykninger	129 343	Merforbruk
Strykning overføring invst.regnskap	-8 218	
Strykning avsetning disp.fond	-17 954	
Mer-/mindreforbruk etter strykninger	103 171	Merforbruk
Bruk av disp.fond	-103 171	
Fremføring til senere	0	
Samlet bruk av disp.fond	-151 773	

All faktisk avsetning og bruk av **bundne driftsfond** skal gjennomføres.

Politikerne vedtatte avsetninger til og bruk av **frie driftsfond**, skal strykes (helt eller delvis)

5

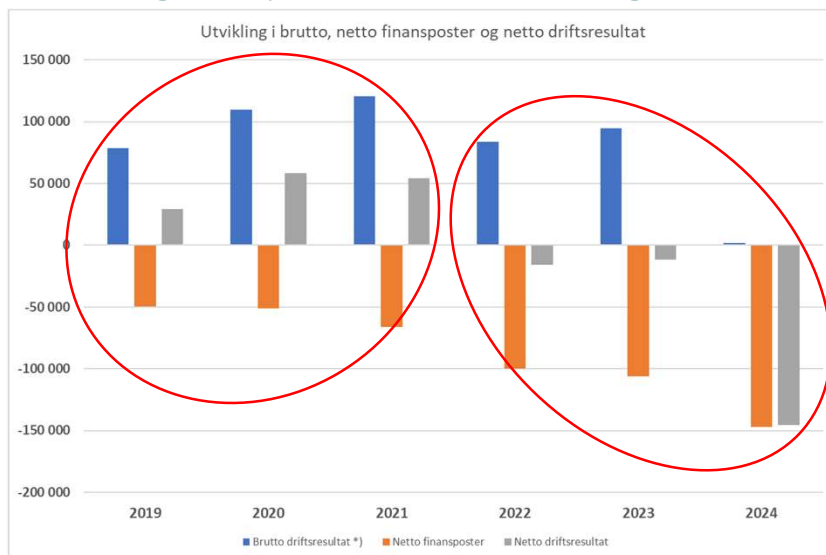
Driftsregnskapet 2024 – sektornivå

(alle tall i 1 000)	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Avvik mot reg. budsjett	Avvik i %
Sentraladministrasjon	65 599	74 258	67 746	-8 660	-11,7 %
Oppvekst og kultur	506 752	494 908	467 683	11 844	2,4 %
Helse og velferd	542 638	472 789	453 436	69 849	14,8 %
Plan og utvikling	65 829	66 483	62 136	-654	-1,0 %
Virksomheter utenom kommunen	37 183	36 858	37 470	325	0,9 %
Overordnede utgifter og inntekter	29 678	13 006	50 254	16 672	128,2 %
Sum bevilgninger drift, netto *)	1 247 679	1 158 302	1 138 724	89 377	7,7 %

*) Bevilgninger netto (inntekter minus utgifter) utgjør sektorens RAMME.

6

Driftsregnskapet 2024 – utvikling de 6 siste år

Vi merker oss:

1. Helt fram til 2021 synes økonomien god – men vi merker oss at netto finans øker svakt.
2. Fra og med 2022, svekkes brutto driftsinntekter. Netto finansposter økes og vi får negative driftsresultat.
3. I 2024 er det en total svikt i brutto driftsresultat. Netto finansposter øker betydelig.

Resultat:

Kommunens økonomi er per i dag ikke bærekraftig

7

Driftsregnskapet 2024 – utvikling tidligere år

	2022	2023	2024	
Brutto driftsinntekter	-109 286	-124 922	-97 645	Inntekt: Økning - økning - økning
Brutto driftsutgifter *)	145 844	114 166	190 686	Utgifter: Økning - reduksjon - økning
Brutto driftsresultat	36 558	-10 756	93 041	Netto I: Reduksjon - økning - reduksjon

Netto finansposter:

- Endring avdrag	-2 012	4 564	8 701	Utgifter: Reduksjon - økning - økning
- Endring renteutgifter	14 626	41 728	24 982	Utgifter: Økning - økning - økning
- Endring avkastningen på Griegg-fond	26 924	-30 973	-1 621	Inntekt: Reduksjon - økning - økning
- Endring utbytte	109	-96	7 795	Inntekt: Reduksjon - økning - reduksjon
- Endring i renteinntektene	-6 191	-8 864	1 006	Inntekt: Økning - økning - reduksjon
Netto endring	33 456	6 359	40 862	

Netto endring	70 014	-4 397	133 903	Resultat: Reduksjon - økning - reduksjon
----------------------	---------------	---------------	----------------	--

*) Ordinære avskrivninger holdes utenfor

8

Investeringsregnskapet 2024 – med disponeringer

(alle tall i 1 000)	Regnskap	Reg.budsj.
Sum investeringsutgifter	233 281	271 692
Sum investeringsinntekter	-238 208	-261 299
Netto utgifter videreutlån	-6 375	0
Sum	-11 301	10 393
Overføring fra drift	0	-8 218
Avsetninger til bundne investeringsfond	12 679	0
Bruk av bundne investeringsfond	-1 378	-725
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-1 450
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetn.	11 301	-10 393
Fremført til inndekn i senere år (udekket beløp)	0	0

Investeringer
(prosjekter)
Egne + selvkost

Utlånsvirksomhet

9

Investeringsregnskapet – investeringer i egne prosjekter

(alle tall i 1 000)	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Avvik mot reg. budsjett	Avvik i %
Sum investeringsutgifter	233 281	271 692	293 410	-38 411	-14,1 %
Ekstern finansiering:					
- Momskompensasjon	-32 751	-36 061	-35 166	3310,663	-9,2 %
- Tilskudd fra andre	-55 009	-24 608	-13 900	-30400,823	123,5 %
- Bruk av lån	-150 448	-200 630	-233 533	50181,677	-25,0 %
Sum "ekstern" finansiering	-238 208	-261 299	-282 600	23 092	-8,8 %
Differanse *)	-4 926	10 393	10 810	-15 319	-147,4 %

*) Negativ differansen innebærer at kommunen har brukt lån til andre formål enn investeringer (drift).

10

Investeringsregnskapet 2024 - utlånsvirksomhet

(alle tall i 1 000)	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Avvik mot reg. budsjett	Avvik i %
Videreutlån	64 569	65 000	65 000	-431	-0,7 %
Bruk av lån til videreutlån	-64 569	-65 000	-65 000	431	-0,7 %
Avdrag på videreutlån	6 290	12 794	12 794	-6 504	-50,8 %
Mottatte avdrag på videreutlån	-12 665	-12 794	-12 794	129	-1,0 %
Netto utgifter videreutlån *)	-6 375	0	0	-6 375	

*) Negativ differansen innebærer at kommunen ikke har innbetalt til Husbanken, det kommunen har fått innbetalt fra låntakerne (innbyggerne).

11

Investeringsregnskapet 2024 - strykninger

(alle tall i 1 000)	Regnskap	Merknader
Sum investeringsutgifter	233 281	
Utgifter til videreutlån	64 569	
Utgifter i form av avdrag på lån til videreutlån	6 290	
Sum investeringsutgifter - iht. regnskapet	304 141	A
Kompensasjon for merverdiavgift	-32 751	
Tilskudd fra andre	-55 009	
Mottatt avdrag på videreutlån	-12 665	
Sum inntekter iht. regnskapet	-100 425	B
Sum investeringsutgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	203 716	A - B
Avsetninger til bundne investeringsfond	12 679	Gjennomføres
Bruk av bundne investeringsfond	-1 378	Gjennomføres
Budsjettet bruk av lån	-265 630	
Overføring fra drift i henhold til årsbudsjett og fullmakter	-8 218	Iht budsjett
Avsetninger til ubundne investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	0	
Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	-1 450	Iht budsjett
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	
Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-60 280	
Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	0	
Strykning av bruk av lån	50 612	
Strykning av overføring fra drift	8 218	
Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	1 450	
Udekket eller udisponert etter strykninger	0	
Avsetning av udisponert etter strykninger til ubundet investeringsfond	0	
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp).	0	
Sum strykninger	60 280	
Budsjettet bruk lån (inkl. startlån)	265 630	
Faktisk bruk av lån (inkl. startlån)	215 018	
Strykning bruk av lån	50 612	

12

Balanse 2024

(alle tall i 1 000)	2024	2023	Endring	Avvik-%
Anleggsmidler	5 503 506	5 173 074	330 432	6,39 %
Omløpsmidler	710 117	720 870	-10 753	-1,49 %
Sum eiendeler	6 213 623	5 893 944	319 679	5,42 %
Egenkapital:				
- Frie driftsfond	112 397	264 170	-151 773	-57,45 %
- Bundne driftsfond	40 228	33 824	6 403	18,93 %
- Frie investeringsfond	83 140	83 140	0	0,00 %
- Bundne investeringsfond	43 531	32 230	11 301	35,06 %
- Prinsippendring	-10 777	-10 777	0	0,00 %
- Kapitalkonto	1 094 326	1 061 054	33 272	3,14 %
Sum egenkapital	1 362 844	1 463 641	-100 797	-6,89 %
Langsiktig lånegjeld	2 559 948	2 406 437	153 511	6,38 %
Pensjonsforpliktelser	1 983 240	1 802 609	180 631	10,02 %
Kortsiktig gjeld	307 591	221 258	86 333	39,02 %
Sum gjeld	4 850 779	4 430 304	420 475	9,49 %
Sum egenkapital og gjeld	6 213 623	5 893 944	319 679	5,42 %

Varige driftsmidler	92 149
Finansielle anleggsmidler	58 922
Pensjonsmidler	179 362

Årets endringer

13

Balanse 2024 – Langsiktig lånegjeld

(beløp i hele tusen)	2024	2023	Endring	Avvik-%
Investeringslån	2 174 145	2 079 287	94 858	4,56 %
- Ordinære lån	1 344 145	1 115 287	228 858	20,52 %
- Obligasjonslån	587 000	721 000	-134 000	-18,59 %
- Sertifikatlån	243 000	243 000	0	0,00 %
Innlån for videre utlån	385 803	327 150	58 653	17,93 %
- Startlån	385 803	327 150	58 653	17,93 %
Sum langsiktig låne gjeld	2 559 948	2 406 437	153 511	6,38 %

Andel investeringslån, flytende rente
Andel investeringslån, fast rente

50,60 %	56,5 %
49,40 %	43,5 %

Endret mix fast/flytende: Andelen lån med fast rente ØKER

Lånerente "flytende lån"
Lånerente "faste lån"
Gj.sn. lånerente, investeringslån *)

4,84 %	4,77 %
4,06 %	2,83 %
4,15 %	4,29 %

LAVERE gj.sn rente

*) Vektet lånerente

14

Disposisjonsfondet

Anvendelsen av «netto driftsresultat» er et anliggende for kommunestyret.

Dette innebærer at det er kommunestyret som forvalter bruk av **frie fond** (herunder disposisjonsfondet).

Bunde fond forvaltes av administrasjonen og i henhold til de retningslinjer som er gitt for tilførsel og bruk av bundne fond.

15

Disposisjonsfondet

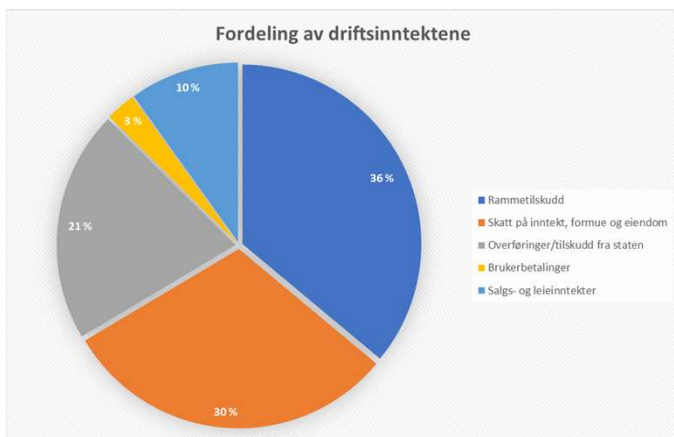
<i>(alle tall i tusen)</i>	2024
Disposisjonsfondet, IB	264 170
Årets disponering	-151 773
Disposisjonsfondet, UB	112 397

Hvordan disponert:

- Flere av disposisjonsfondene har kommunestyret "øremerket" for bestemte formål
- I et år med et stort negativt driftsresultat, er det krevende/umulig å oppfylle kommunestyrets intensjoner i "bufferfond", "inflasjonsfond", "nydyrkingsfond", "flyktningefond" og "overskuddsfond"

16

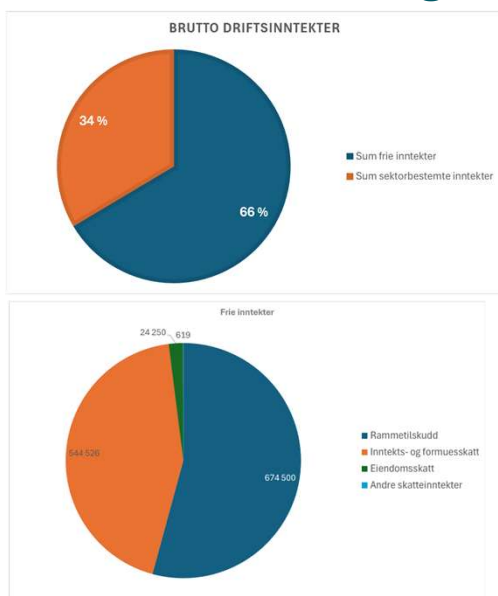
Nøkkeltall – Brutto driftsinntektene 2024

(beløp i hele tusen)	Regnskap 2024
Rammetilskudd	674 500
Skatt på inntekt, formue og eiendom m.v.	569 395
Overføringer/tilskudd fra staten	391 289
Brukerbetalinger	50 800
Salgs- og leieinntekter	185 324
Sum driftsinntekter	1 871 308

17

Nøkkeltall – Fordeling brutto driftsinntekter 2024

(alle tall i hele 1 000)	For året	Andel
*) Rammetilskudd	674 500	54,25 %
*) Inntekts- og formuesskatt	544 526	43,80 %
*) Eiendomsskatt	24 250	1,95 %
*) Andre skatteinntekter	619	0,05 %
Sum frie inntekter	1 243 276	66,44 % A

Andre sektorbestemte inntekter:

*) Andre overføringer og tilskudd fra staten	96 835	
*) Overføringer og tilskudd fra andre	295 073	
*) Brukerbetalinger	50 800	
*) Salgs- og leieinntekter	185 324	
Sum sektorbestemte inntekter	628 031	33,56 % B

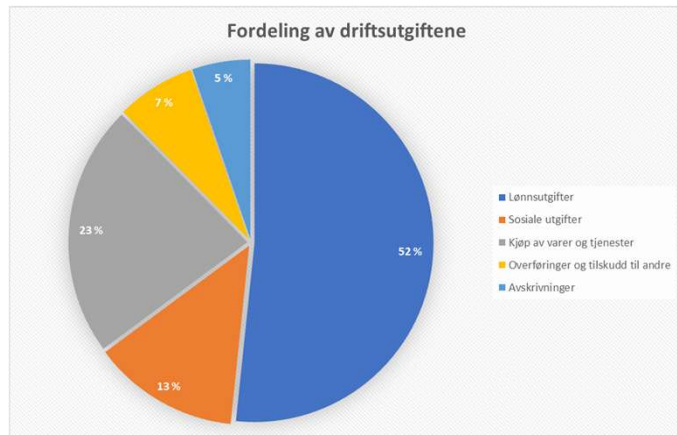
Kommunens brutto driftsinntekter 1 871 308 100,00 % A+B

*) Jfr. Økonomiske oversikt § 5-6

Frie inntekter er rammetilskudd og skatteinntekter, som kommunene fritt kan disponere.

18

Nøkkeltall – driftsutgiftene 2024

(beløp i hele tusen)	Regnskap 2024
Lønnsutgifter	1 019 621
Sosiale utgifter	260 920
Kjøp av varer og tjenester	448 436
Overføringer og tilskudd til andre	140 675
Avskrivninger	104 045
Sum driftsutgifter	1 973 698

19

Nøkkeltall - Likviditet

Status 31.12	2024	2023	2022	2021	2020
Bunde fond investeringer	43 531	32 230	18 989	14 939	5 987
Ubundne fond investeringer	83 140	83 140	85 015	96 797	95 554
Bunde driftsfond	40 228	33 824	45 750	50 130	51 475
Ubunde driftsfond	0	0	0	0	0
Ubrukte lånemidler	134 006	97 024	174 981	80 760	120 184
Sum "teknisk" kontantbeholdning	300 905	246 218	324 735	242 626	273 200
Faktisk kontaktbeholdning	50 577	145 744	356 323	261 368	273 427
Differanse *)	250 328	100 475	-31 588	-18 742	-227

*) Positiv differanse tilsier at det ikke er likvider nok til å "dekke" fondsbruk og ubrukte lånemidler

Ubundne driftsfond (dispfond)	112 397	264 170	271 142	288 629	236 120
-------------------------------	---------	---------	---------	---------	---------

20

Nøkkeltall - Driftslikviditet

(beløp i hele tusen)	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Konantbeholdning	50 577	145 744	356 323	261 368	273 427	280 230
Ubrukte lånemidler -	134 006	97 024	174 981	80 760	120 184	152 834 *)
Bundne fond investeringer -	43 531	32 230	18 989	14 939	5 987	14 198
Ubundne fond investeringer -	83 140	83 140	85 015	96 797	95 554	93 652
Driftslikvider	-210 100	-66 650	77 338	68 872	51 702	19 546
Bundne driftsfond -	40 228	33 824	45 750	50 130	51 475	41 527 **)
Likvider til ordinær drift	-250 328	-100 475	31 588	18 742	227	-21 981
Plassering i aksjer og andeler (OM) +	233 351	215 729	199 729	214 701	202 749	189 877 ***)
Kortsiktig likviditetsbehov	-16 977	115 255	231 317	233 443	202 976	167 896

*) Inkluderer ubrukte lånemidler mht Startlån

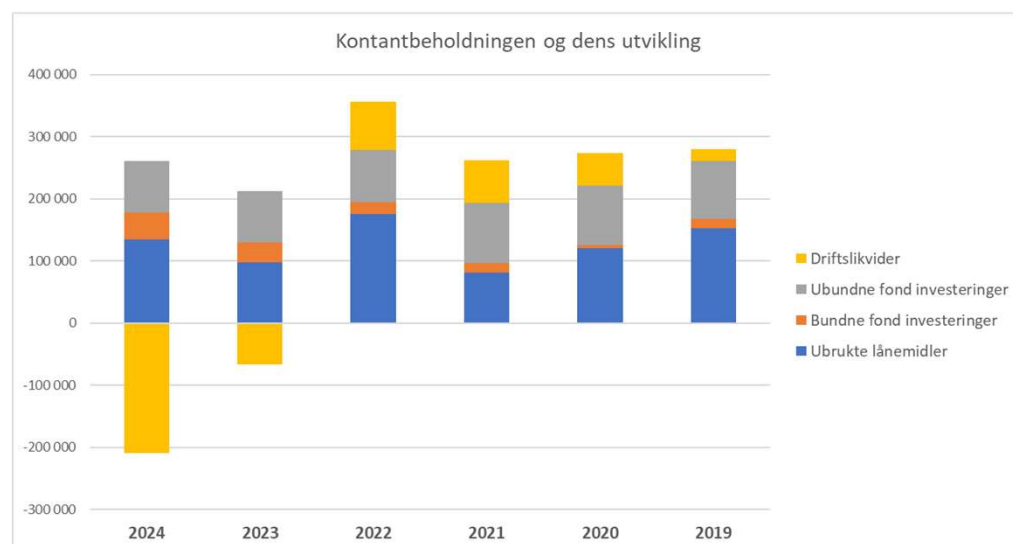
**) Øremerkede tilskudd eller overskudd på selvkosttjenester

***) Finansielle omløpsmidler

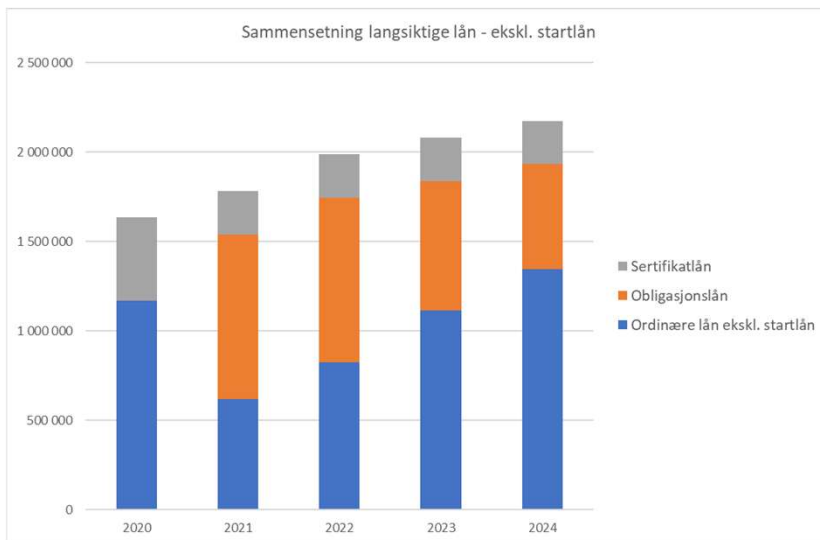
21

Nøkkeltall - Driftslikviditet

22

Nøkkeltall – Langsiktige lån (størrelse og sammensetning)

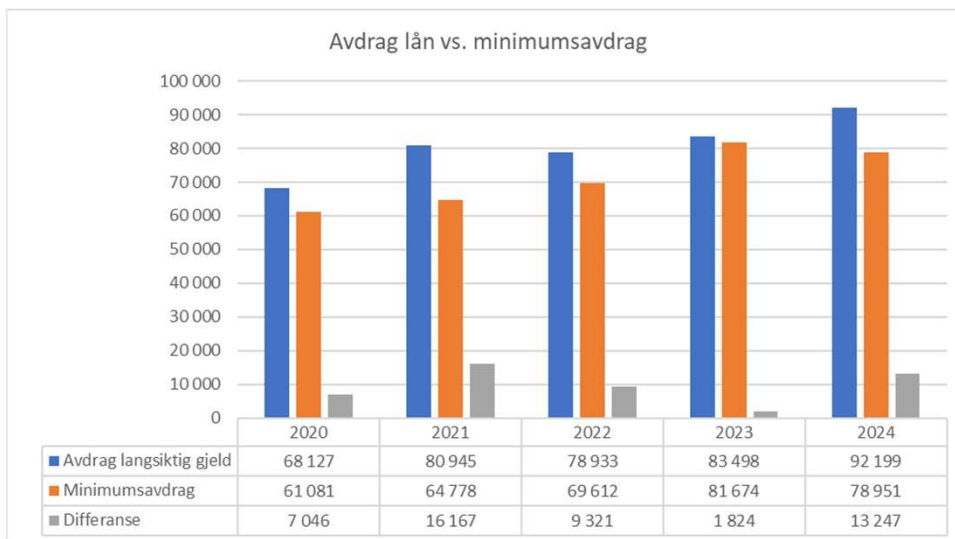

Merknader:

1. Lånegraden øker med økte investeringer.
2. I den økonomiske situasjonen som Melhus kommune er i per i dag, bør investeringstakten reduseres betraktelig.

23

Nøkkeltall – Minimumsavdrag langsiktige lån

Sum årets avskrivninger x Lånegjeld per 1.1
Bokført verdi anleggsmidler per 1.1

24

Investeringsbudsjettet 2025

	Akkumulert ÅRET	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett
1 Investeringer i varige driftsmidler	32 509 411	336 751 209	336 751 209
2 Tilskudd til andres investeringer	15 998	-	-
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	-	2 329 556	2 329 556
4 Utlån av egne midler	-	-	-
5 Avdrag på lån	-	-	-
6 Sum investeringsutgifter	32 525 409	339 080 765	339 080 765
7 Kompensasjon for merverdiavgift	-5 570 945	-49 852 018	-49 852 018
8 Tilskudd fra andre	-3 502 067	-56 770 000	-56 770 000
9 Salg av varige driftsmidler	-	-	-
10 Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-
11 Utdeling fra selskaper	-	-	-
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-
13 Bruk av lån	-	-209 299 191	-209 299 191
14 Sum investeringsinntekter	-9 073 012	-315 921 209	-315 921 209
15 Videreutlån	-	65 000 000	65 000 000
16 Bruk av lån til videreutlån	-	-65 000 000	-65 000 000
17 Avdrag på lån til videreutlån	3 405 875	14 962 000	14 962 000
18 Mottatte avdrag på videreutlån	-	-14 962 000	-14 962 000
19 Netto utgifter videreutlån	3 405 875	-	-
20 Overføring fra drift	-	-16 959 556	-16 959 556
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	-	-	-
22 Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	-	-	-
24 Bruk av ubundet investeringsfond	-	-6 200 000	-6 200 000
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-	-23 159 556	-23 159 556
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket)	26 858 272	-	-

Total antall prosjekter i budsjett	25
Antall prosjekter påstartet per 01.05.2025	9
Antall prosjekter ikke påstartet per 01.05.2025	16

Prosjekter som er "selvfinansierende" + obligatoriske:

- A. Selvkost vann
- B. Selvkost avløp
- C. Miljøpakken
- D. EK-innskudd pensjon

25

Nøkkeltall – finansielle måltall (vedtatte)

Vedtatte økonomiske måltall	Beskrivelse	Måltall	Regnskap 2024
Netto driftsresultatsgrad 1	Netto driftsresultat / Driftsinntekter	$\geq 1,25\%$	-7,77 %
Netto korrigert driftsresultats grad 1	Netto korrigert driftsresultat *) / Driftsinntekter	$\geq 1,25\%$	-8,11 %
Netto driftsresultatsgrad 2	Netto driftsresultat før utbytte og finansinntekter **) / Driftsinntekter	$\geq 0,00\%$	-9,79 %
Netto korrigert driftsresultats grad 2	Netto korrigert driftsresultat før utbytte og finansinntekter / Driftsinntekter	$\geq 0,00\%$	-10,1 %
Gjeldsgrad 1	Netto lånegjeld ***) / Driftsinntekter	$\leq 80\%$	116,2 %
Gjeldsgrad 2	All langsiktig gjeld / Driftsinntekter	$\leq 140\%$	242,8 %
Buffergrad 1	Disposisjonsfond / Driftsinntekter	$\geq 13\%$	6,0 %
Buffergrad 2	"Ikke øremerket" andel av disposisjonsfond / Driftsinntekter	$\geq 3\%$	2,7 %
Likviditetsgrad 1	Omløpsmidler - kortsiktig gjeld	> 2	2,3
Likviditetsgrad 2	Mest likvide omløpsmidler ***) - kortsiktig gjeld	> 1	1,6

*) Korrigert for avsetninger til og bruk av bundne driftsfond

**) Med finansinntekter i denne sammenheng menes avkastning på kortsiktige finansielle midler

*** Med mest likvide omløpsmidler menes sum omløpsmidler sett bort fra premieavviket (jfr balansen i årsregnskapet)

**** Startlån inngår ikke i størrelsen netto lånegjeld

26